CM5-26 Identifying a Coat - סימנים דאורייתא

Bava Metzia (27a-27b) איבעיא להוי — They inquired: שימנין דאורייתא או דרבנן — Is the law that we return a lost object to one who offers its simanim Biblical or Rabbinic in origin? מאי נִפְקָא מִינָה — What is the practical difference? לאַהַדוּרֵי גַּט אַשַּׁה בּסימנים — The [27b]difference is whether to return a woman's get based on a claimant's knowledge of its simanim. אַמְרת דְאוֹרָייִתָא מְהַדְּרִעָן — **If you say** that reliance on *simanim* is **Biblical**, then we would return a lost get וְאָי אָמְרַת דְּרַבְּנֵן — **But if you say** that reliance on *simanim* is a **Rabbinic** enactment, we on this basis. בי עבוד רבנן תקנתא — For regarding which matters would would not return a lost *get* on this basis. the Rabbis have legislated an enactment to rely on simanim? בממונא — Only insofar as monetary ... אבל באיסורא לא עבוד רבנן תקנתא... However, insofar as prohibitory law is law is concerned. concerned, the Rabbis would not have legislated such an enactment... קא שמע — **Come, learn** a proof from a Mishnah: אָץ מעידִץ — We may not testify regarding the שְלֵא עַל פַּרְצוּף הַפַּנִים — **unless** the testimony is **based on** observation of **the face** identity of a corpse אף על פי שיש סימנין בגופו ובכליו — Lacking such observation, we may עם החוטם — including the nose. not testify although there are simanim on his body and on his garments. שמע מינה סימניו לאו דאורייתא — Learn from [this Mishnah] that reliance on simanim is not Biblical. אַמְרִי — They said: גופו דאַרוד וגוץ — Perhaps the simanim which were disqualified regarding his body refer to testimony that he was either tall or short. בימא בתנאי — Shall we say the matter is the subject of a dispute among Tanaaim? For it was taught in a אין על השומא — We may not testify regarding the identity of a corpse, in order to Baraisa: permit the wife to remarry based on recognition of a wart. ואַלעור בּן מַהַבאי אומַר — But Elazar ben על השומא — We may testify on the basis of a wart. Mehavai savs: מאי לאו בּהַא קמיפלגי — Do they not dispute precisely this point? דְּתַנָּא סָבַר סִימָנִין דְּרַבָּנֶן — For apparently, **the Tanna** Kamma holds that determination by *simanim* is a Rabbinic enactment ואַלעזַר בּן מהבאי סבר סימנין דאורייתגא — and Elazar ben Mehavai holds that determination by identifying marks is Biblical law. Rava rejects this reasoning: אַמַר רַבָּא.... **Rava said:**.... איבעית אימא — If you prefer, say: דָּכוּלֵי עַלְמֵא שׁוּמַא אֵינָה עֲשׁוּיֵה לְהָשָׁתַּנּוֹת באחר מיתה — All concur that a wart does not tend to change its appearance after death, וסימנין דְרַבְּנֵץ — and all concur that simanim are merely Rabbinic in nature. וָהַכָּא בָּשׁוּמֵא סִימֵן מוּבָהַק הוּא — But here their dispute centers on whether a wart is considered to be a unique siman. קבר One master holds שומא סִימֵן מוּבָהַק הוא — a wart is a unique siman and is therefore sufficient proof to permit the wife to remarry. ימר סבר — And the other master holds שוּמַא לאו אימן מוּבְהַק הוא — a wart is not a unique siman. אם תמצי לומר — If vou assume אמר רבא — Rava said: דאורייתא — that determination of ownership based on simanim is not Biblical, היכִי מְהַדְּרִינֵן אֲבֵידְתַּא בָּסִימְנִין — how, then, do we return a lost object on the basis of simanim?... דירה לבעל אַבִידָה — The rightful owner is content that the Rabbis enact – לְמֵיהָב סִימַנִין וּלְמִשְׁקְלֵיה a law allowing one to provide simanim as evidence of ownership and to thereby take [the object]. קידע דע דעדים לית ליה — Since he knows that he has no identifying witnesses to testify that the lost אמר אמר — **he** therefore **says** to himself: דידה דידה פוּלי עלמא לא יַדעי סימנין מוּבהקים דידה — It object is his, is probable that **no one** but me **knows** [the object's] unique simanim. וַאָנֵא יַהִיבָנַא סִימַנִין מוּבְהַקִים דִּידַה

Bava Metzia (28b)

retrieve [the object].

עני רַבְּנָן — The Rabbis taught in a Baraisa: קָני שֶּאָבְדָה לוֹ אֲבֵידָה — Originally, anyone who lost an object הָיָה נוֹתֵן סִימָנִין וְנוֹטְלָה — would give the evidence of its simanim and take it. — when dishonest people became numerous, בּיִּה מִיבְינוּ שָׁיְּהוּ אוֹמְרִים לוֹ — When dishonest people became numerous, בּיִּלְאוֹ רַפָּאִין — [the Sages] decreed that they should say to [the claimant]: באַ וְהָבֵא עֵדִים דְּלַאוֹ רַמָּאיי אַתְּ — Go and bring witnesses that you are not a dishonest person,

Therefore, I will provide its unique simanim as evidence of ownership, and thereby

סימן מובהק

תוספות (בבא מציעא יט. ד"ה אי) - אי סימנין דאורייתא בגט נמי מהדרינן, ואי סימנין דרבנן מה שמחזירין אבידה בסימן שאינו מובהק מדרבנן משום דהפקר בית דין הפקר, אבל מדאורייתא צריך או עדים או סימן מובהק, וגט נמי דאיסור הוא לא מהדרינן אלא בסימן מובהק.

רא"ש (בבא מציעא כח.) - הלכך לא מהדרינן גט בסימנים אלא בסימן מובהק דחשיב או בעדים או לצורבא מדרבנן בטביעות עינא.

ערוך השלחן (רסז, ה) - נקב יש בבגד זה בצד ימינו בתחתיתו רחוק ג' אצבעות משפתו, או רושם יש במקום הזה, וכל כיוצא בזה שמצמצם המקום ממש.

סימן ממוצע

ריטב"א (כז.) - איבעיא להו סימנין דאורייתא או דרבנן, פירוש סימנים בינוניים דשכיחי ולא שכיחי, דאילו סימן מובהק דלא שכיח דכולי עלמא דאורייתא.

רא"ש (בבא מציעא כח.) - אף על גב דרבא קאמר אלא סימנים דאורייתא שנאמר "עד דרוש אחיך אותו" וכו', הא איהו גופיה קאמר על ההיא דאין מעידין על השומא בחד לישנא דלכולי עלמא סימנים דרבנן... לפי שלא היה יכול למצוא טעם למה תקנו חכמים להחזיר אבידה בסימנים משום דהוה קשה ליה מההוא דמצא אגודה של שטרות אמר מאחר שאין אנו יכולין למצוא טעם להשבת אבידה בסימנים מסתברא דהוי דאורייתא ואין זה הוכחה דאם ממנו נעלם הטעם שתקנו חכמים להחזיר אבידה בסימנים הם ידעו טעמו של דבר.

שלחן ערוך (חשן משפט רסז, ד) - אינו מחזירה עד שיתן סימנים מובהקים. [ור"ל בינונים, עי' מפרשים שם.]

ערוך השלחן (רסז, ה) - כשמכוין מדתו או משקלו או מנינו וכי האי גונא, או סימן המקום או סדר הנחתו.

השבת אבידה כהלכה (ד, סק"ו) - הטעם שמדאורייתא לא מחזירים מבואר (בנוב"י וקצוה"ח) שחיישינן שהחפץ של אחר והסימנים זהים. ויש הסוברים (קצוה"ח) שחיישינן שהמוסר סימנים משקר, וידיעתו בסימנים באה מניחוש, או שראה את החפץ קודם.

סימן גרוע

ריטב"א (כז.) - ואלו סימנין דשכיחי, כחיוורי ואוכמי וארוך וגוץ דכולי עלמא לא הוו סימנין ואפילו מדרבנן וכדמוכחא סוגיין.

שלחן ערוך (חשן משפט רסז, ה) - בא בעל האבידה ונתן סימנים שאינם מובהקים אין מחזירין.

ערוך השלחן (רסז, ה) - בגד זה לבן הוא או אדום או ירוק או ארוך או קצר וכיוצא באלו שיש הרבה כזה אין זה סימן כלל, ואפילו הרבה סימנים גרועים אינו כלום. [ועי' תורה האבידה עמ' סט. בענין צירוף סימנים גרועים.]

סימנים בזמן הזה

שלחן ערוך (חשן משפט רסז, ו) - בראשונה כל מי שאבד לו אבידה ובא ונתן סימנים מחזירים אותה לו אלא אם כן הוחזק רמאי, משרבו הרמאים התקינו בית דין שיהיו אומרים לו הבא עדים שאין אתה רמאי וטול. רמ"א - ויש אומרים דבסימן מובהק מחזירין אפילו בזמן הזה ואינו צריך לעדים שאינו רמאי.

ש"ך (רסז, ג) - האדינא אף בסימנים אלו [מדה ומשקל] אין מחזירין אלא בסימן מובהק שמועיל גם בעלמא, דהיינו כגון נקב יש בצד אות פלוני.

ש"ך (רסז, ב) - ונראה דאף האידנא יש דין תלמיד חכם לענין זה.

ערוך השלחן (רסז, ו) - התקינו בית דין שאומרים לו הבא עדים שאין אתה רמאי אם הוא איש שהבית דין אין מכירין אותו. [ועי' השבת אבידה כהלכה (ד, סק"ח).]

מצות השבה (רסז, סקי"ז) - מה שנוהגים היום להחזיר אפילו בסימן בינוני הוא דלא כהש"ך אלא כפוסקים הסוברים דמה שכתב הרמ"א סימן מובהק הוא סימן בינוני... ומסתימת לשון [שלחן ערוך הגר"ז] משמע דסובר דסימן בינוני אין מועיל בזמן הזה כשיטת הש"ך. [ועי' תבונות ארי ח"א עמ' כח.]